

Fraret (*Arisarum vulgare ssp. simorrhinum*)

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Riera de Caldes i pedrera del Foment
Emplaçament
Alçada: Pujant a peu pel camí de Castellvell,
270

Coordenades:

Latitud: 41.65353
Longitud: 2.15229
UTM Est (X): 429415
UTM Nord (Y): 4611656

Classificació

Número de fitxa 08033 - 199
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Espècimen botànic
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Laura Bosch Martínez
Data de registre de la fitxa: dl., 10/11/2008 - 01:00

Descripció

Espècie geòfita amb un tubercle sota terra que no té un tronc principal sinó que les fulles surten amb un llarg pecíol (de 10 a 30 cm) directament del tubercle de sota terra. Aquest pecíol està tacat de color marró porpra. Les fulles tenen forma entre hastada (forma de punta de fletxa) i cordiforme (en forma de cor), són

de color verd setinat i fan entre 6 i 15 cm, tot i que poden arribar als 50 cm. La peça floral dels frarets, que fa entre 3 i 5 cm, és força sorprenent, ja que té forma cilíndrica i està oberta per la part superior en forma de visera amb aspecte de caputxa de frare o de gerra. La part inferior és de color blanc i la superior (la caputxa) és de color marró porpra, i tota la peça floral té ratlles blanques o verdes i taques marró porpra. A l'interior d'aquesta gerra anomenada espata s'hi troben les flors masculines i femenines agrupades en una estructura anomenada espàdix. Aquesta consta d'un eix cilíndric a la part inferior del qual es disposen les flors, les femenines a sota i les masculines per sobre d'aquestes mentre que la part superior, l'espàdix no porta flors. Les inflorescències surten a finals de la tardor i durant tot l'hivern. A la primavera maduren els fruits que són unes petites baies de color verd; a l'estiu queda inactiu en forma de bulb i a la tardor següent torna treure fulles. El tipus de reproducció més freqüent dels frarets és d'asexual mitjançant creixement clonal.

Observacions:

Cal preservar l'espai de la riera de Caldes. Moltes d'aquestes poblacions han desaparegut o estan força amenaçades en comarques com el Maresme degut a un seguit de factors d'origen humà que degraden, modifiquen o destrueixen el seu hàbitat.

Història

Anomenat també frare cugot, apagallums o gresolet, és una planta d'aspecte força curiós que es troba disseminada al llarg de la costa mediterrània, pel sud d'Europa i el nord d'Àfrica. Als Països Catalans es poden diferenciar en dues subespècies: l'*Arisarum vulgare ssp. vulgare* que és la més freqüent i l'*Arisarum vulgare ssp. simorrhinum* que és molt rara.

L'epítet *simorrhinum* prové del grec i vol dir morro (rhinos) de simi (simios), per la semblança que té la peça floral amb l'apèndix nassal d'alguns simis.

Bibliografia

RODRÍGUEZ, R; GUARDIOLA, M et alii. (2005). El futur dels frarets, a les nostres mans? Pàg. 12-13. Revista Alocs. Projecte d'estudi i conservació dels alocars del Maresme. Anuari 2005.

